

مراد دردی قاضی پیشکسوت نشر ترکمن در گذشت

حاج مراد دردی قاضی مولف، ناشر و پژوهشگر پیشکسوت ترکمن پس از سال‌ها تلاش برای احیاء فرهنگ و ادبیات این قوم، دار فانی را وداع گفت. این فعال فرهنگی ترکمن در سال ۱۳۰۷ هجری شمسی در شهر کمش دغه، در ساحل دریای خزر و در یک خانواده‌ی مذهبی به دنیا آمد.

پدرش ملاعاشور از روحانیون مورد وثوق محلی بود. او تحصیلات اولیه را در زادگاه خود آغاز کرد و پس از مدتی برای تأمین معاش خانواده ترک تحصیل کرد و پس از بازگشت از خدمت سربازی، نمایندگی روزنامه اطلاعات را به مدت ۶ سال در گمیشان برعهده گرفت.

در سال ۱۳۳۶ به شهر گنبد نقل مکان کرد و به عنوان نمایندگی روزنامه کیهان مشغول فعالیت شد. او با کنکاش فروان توانست برای اولین بار نسخه کامل خطی دیوان مختومقلی فراغی شاعر و عارف نامدار ترکمن، که در روستاهای دورافتاده‌ی جرگلان و نزد نوادگان این شاعر بود را پیدا و آن را تصحیح و در سال ۱۳۴۰ اولین نسخه‌ی دیوان کامل مختومقلی فراغی را به چاپ رساند که مهمترین یادگار وی می‌باشد.

در سال ۱۳۷۳ نشان بین‌المللی مختومقلی را از کشور ترکمنستان دریافت و هم‌چنین در سال ۱۳۷۷ به عنوان یکی از اعضای هیئت امنای آرامگاه مختومقلی انتخاب شد و با توجه به فعالیت‌های بی‌دریغ، مورد تقدیر قرار گرفت و تندیس دولت محمد آزادی به وی اعطا گردید.

مراد دودی قاضی در چندین نوبت دیوان اشعار مختومقلی را به چاپ رساند. هم‌چنین دیوان اشعار دیگر شعرای کلاسیک ترکمن و کتاب‌هایی در زمینه‌های فرهنگ و ادبیات ترکمن، فولکلور، فرهنگ لغت و... را نیز چاپ و در اختیار علاقمندان قرار داد. او زحمات زیادی در آبادانی مقبره‌ی «دولت محمدآزادی» و «مختومقلی فراغی»، خالدبن سنان (خالد نبی) و «دانشمند آتا» کشید.

تألیفات او عبارتند از:

ادبی میراث

ترکمن نقل لار (آتالار سوزی)

ترکمنینگ پند و مثال لاری

خودآموز ترکمنی

نمازینگ دستورلاری (باش وقت نماز اوقالماغینگ)

سیرت حضرت رسول (ص)

ادبی میراث (۱)

ادبی میراث (۲)

فرهنگ قاضی (فارسی - ترکمنی)

هم‌چنین با تلاش وی بسیاری از آثار کهن و هم‌چنین آثار نویسندگان و شاعران ترکمن برای اولین بار منتشر شد که برخی از آن‌ها عبارتند از:

دیوان مختومقلی، خجایی نینگ دیوانی؛ گل و بلبل، گل صنوبر، داستان زین العرب (جنگ‌نامه امام محمد حنفی)، یوسف زلیخا، کلیات حضرت مختومقلی فراغی، قصه امام حسین (ع)، دیش تعبیری، مرد شاعر و محمد شاعر، دیوان مسکین قلیچ، یوسف و احمد، زهره و طاهر، صحت ایشانینگ دیوانی (دیوان)، دل آرام، ابراهیم ادهم و ...

مؤسسه فرهنگی میرداماد درگذشت این چهره‌ی فرهنگی را به اهل فرهنگ و خانواده‌ی ایشان تسلیت می‌گوید. روحش شاد و یادش گرامی باد!